

การศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการการท่องเที่ยว ศึกษาเฉพาะกรณี บึงบอระเพ็ด จังหวัด นครสวรรค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยว เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และเพื่อเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก กลุ่มประชาชน และกลุ่มนักท่องเที่ยว และใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวบึงบอระเพ็ดตามความคิดเห็นของประชาชนที่เป็นตัวอย่างในการศึกษาอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) และตามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เป็นตัวอย่างในการศึกษาอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) แต่มีความเหมือนกันในทุกมิติ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ตั้งแต่มิติการบริหารจัดการด้านการบริการ มิติการบริหารจัดการด้านพื้นที่ และมิติการบริหารจัดการด้านการตลาด ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ได้แก่ คนในชุมชนได้รับผลตอบแทน โครงการ/งานสนองความต้องการของชุมชน ความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เกี่ยวกับงานท่องเที่ยว การติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่/หน่วยงาน การมีผู้นำกระตุ้นให้ชาวบ้านเข้าร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร งบประมาณ การประสาน และการให้คำปรึกษา ความร่วมมือระหว่างองค์กร หน่วยงานต่างๆ ที่นัยสำคัญทางสถิติ 0.005 โดยมีปัจจัยการมีผู้นำกระตุ้นให้ชาวบ้านเข้าร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลสูงสุด ($Beta = 0.289$) มีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ($R^2 = 0.32$) รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวบึงบอระเพ็ด ควรมีรูปแบบการบริหารในลักษณะคณะกรรมการร่วมที่มีตัวแทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ สำหรับแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ได้แก่ การกำหนดอำนาจ และบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจน การกำหนดระเบียบข้อบังคับเพื่อเป็นระเบียบแบบแผนต่อการปฏิบัติที่ทุกฝ่ายยึดถือร่วมกัน เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่างๆ ที่ทำกิจกรรมการท่องเที่ยว การกำหนดแผนการพัฒนากการท่องเที่ยวให้ชัดเจนเพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน การพัฒนาศักยภาพของประชาชนโดยการเพิ่มพูนความรู้และทักษะในด้านการจัดการการท่องเที่ยว ความรู้ในแหล่งท่องเที่ยว ด้านภาษาต่างประเทศ การระดมทุนเพื่อร่วมจัดทำแต่ละกิจกรรมการท่องเที่ยวในลักษณะการร่วมหุ้น เพื่อเป็นกองทุนในการดำเนินการ โดยกำหนดสัดส่วนในการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม และโปร่งใส อันเป็นการสร้างความรู้สึกในการเป็นเจ้าของร่วมกัน ตลอดจนร่วมรักษามลประโยชน์ของชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นการระดมทุนจากภายในชุมชนเองหรือจากหลายฝ่ายตามลักษณะของพหุภาคี ซึ่งเป็นการประสานความร่วมมืออย่างแท้จริง

Tourism Management : A Case Study of Bung Boraphet Nakhonsawan Province had 3 major objectives including 1) to study conditions of tourism management, 2) to analyze factors involving to the local participation in tourism management, and 3) to propose guideline of local participation in tourism management at Bung Boraphet in Nakhonsawan Province. The population used in this project consisted of 3 groups 1) a group of key informants, 2) a group of people, and 3) a group of tourists. The instruments used for data collection were an interview guideline and an schedule interview. The data were analysed by a computer using the Statistical Package for Social Science for Windows (SPSS). The statistics used for data analysis were percentage, mean, factor analysis and stepwise multiple regression analysis.

The research findings revealed that the characteristics of tourism management were divided into 3 dimensions : 1) dimension of area 2) dimension of services, and 3) dimension of marketing. Result of the analysis of Factors related to the local participation in tourism management were benefits, community needed projects, knowledge and experience in tourism, contacting to other officials and organizations, persuasion from leaders in participation, and officers support and co-operating (significant level 0.005). The persuasion from leaders in participation was found the most influenced factor (Beta = 0.289 and R square = 0.32).

The model of tourism management should comprise of co-committee whose responsibility derived from government, non-government and people on participation in tourism management. In the case of local participation in tourism management, the guideline should be set clearly including an authority setting, role and function of each division, strict laws and rules setting for decreasing problems and conflicts, setting plans for tourism development, development of people potential on foreign languages, knowledge and skills in tourism management, raising funds for tourism activities through partnership basis with fair and transparent benefits, and work co-corporately in raising funds within the community based on multi-partnership basis.